

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія соціології

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2018/2019
Семестр	1, 2
Кількість кредитів ECTS	5, 4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік, іспит

Викладачі: Червінська Т.Г., Мороз Є.О.

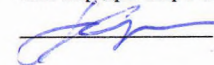
Пролонговано: на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2018

Розробниця: Червінська Т.Г. к.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри теорії та історії соціології

 Судаков В.І.

Протокол № 20 від «22» травня 2018 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «20» 09 2018 року № 1

Голова науково-методичної комісії Петренко-Лисак А.О.

1. Мета дисципліни – з опорою на історичні документи та твори представників соціологічної думки сформувати знання студентства про історію розвитку ідей, аналіз суспільства різних епох у соціології XIX та початку XX століття.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Вміти працювати з науковою літературою та першоджерелами*

3. Анотація навчальної дисципліни: у дисципліні представлені теоретичні уявлення про суспільство, які передували виникненню соціології як науки, а також є ідеї, дискусії, соціологічні школи, напрями, концепції класичної соціології XIX-початку XX століття.

4. Завдання (навчальні цілі): Надання знань з основних ідей, дискусій, соціологічних шкіл, напрямків та концепцій класичної соціології XIX-початку століття. Формування у студентства здатності до аналітичного та критичного мислення й застосування набутих знань в аналізі актуальних подій соціального життя.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність до аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами (зкб)
- Здатність до пошуку, обробки й аналізу соціальної інформації з різних джерел (зк12)
- Здатність застосовувати соціологічні поняття, концепції, теорії та методи для аналізу й інтерпретації соціальних явищ і процесів, соціальних проблем та конфліктів в Україні та світі у їхньому сучасному та/або історичному контексті (фк2)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні етапи розвитку теоретичного соціологічного знання	Лекція, семінар, самостійна робота	Робота на семінарських заняттях, тест	20
1.2	Знати специфіку класичного етапу становлення соціології та її основних представників	Лекція, семінар, самостійна робота	Робота на семінарських заняттях, тест	30
2.1	Вміти працювати з бібліографією та першоджерелами	семінар, самостійна робота	Робота на семінарських заняттях, тест	20
2.2	Вміти аналізувати, узагальнювати, робити порівняльну характеристику персоналій, ідей та епох	Лекція, семінар, самостійна робота	Робота на семінарських заняттях, тест	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)			
	1.1	1.2	2.1	2.2
Демонструвати знання щодо еволюції та сучасного стану соціологічного теоретизування (прн8)	+	+		+
Здійснювати пошук, обробку та презентацію соціальної інформації (прн14)			+	+
Планувати та ефективно використовувати час, працювати самостійно, систематично підвищувати свій професійний рівень шляхом самоосвіти (прн15)	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1 семестр

1. активна робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 – **50/30 балів**
2. виконання тестових завдань: РН1.1, РН1.2, РН2.2 – **50/30 балів** (2 роботи по 25 максимальних або 15 мінімальних бали за кожну)

2 семестр

1. активна робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 – **32 бали/20 балів**
2. виконання тестових завдань: РН1.1, РН1.2, РН2.2 – **28/16 балів** (4 роботи по 7 максимальних або 4 мінімальних балів за кожну)

- підсумкове оцінювання (1 семестр): залік.

- підсумкове оцінювання (2 семестр): письмовий іспит (білет містить тестові завдання у вигляді закритих питань одиничного та множинного вибору) – 40 балів (правильний варіант відповіді оцінюється у 0,5 балу). Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо за семестр він набрав менш ніж 36 балів. Такий студент допускається до іспиту за умови успішного написання тесту-допуску за матеріалами семестру.

7.2 Організація оцінювання:

1 семестр

1. Робота на семінарських заняттях впродовж семестру з тем 1-6
2. Тестові завдання з теми 1-3 – після теми 3
3. Тестові завдання з тем 4-6 – після теми 6

2 семестр

1. Робота на семінарських заняттях впродовж семестру з тем 1-6
2. Тестові завдання з теми 1- після теми 1
3. Тестові завдання з теми 2 – після теми 2
4. Тестові завдання з теми 3-4 – після теми 4
5. Тестові завдання з тем 5-6 – після теми 6

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59
Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

**8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять
1 семестр**

№	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
1. Протосоціологічне знання. Виникнення та розвиток соціології у XIX ст.				
1	Історія соціології як наука. Основні етапи і напрямки розвитку знань про людину та суспільство.	6	8	12
2	Виникнення і розвиток соціології у XIX ст. Соціологічна концепція О.Конта	6	6	12
3	Соціологічний натуралізм	6	6	12
2. Соціологічна думка в Європі наприкінці XIX ст.				
4	Історичний матеріалізм К.Маркса та Ф.Енгельса як теорія суспільства	6	8	15
5	Психологічний напрям у соціології XIX ст.	4	6	12
6	Німецька формальна соціологія	6	6	12
Всього		34	40	75

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 34 год.

Семінари – 40 год.

Консультації – 1 год.

Самостійна робота - 75 год.

2 семестр

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Класичні соціологічні теорії кінця XIX ст.				
1	Соціологія Е.Дюркгейма	6	8	14
2	Соціологія М.Вебера	6	8	14
3	Соціологічна концепція В.Зомбарта	2	2	6
2. Соціологічна думка в Європі та Америці на початку XX ст.				
4	Соціологія В.Парето	4	6	6
5	Чиказька соціологічна школа	4	6	10
6	Інтегральна соціологія П.Сорокіна	4	4	10
Всього		26	34	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 26 год.

Семінари – 34 год.

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендована література:

Основна:

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / Пер.з фр. Г.Філіпчука. - К.: Юніверс, 2004 – С.81-232, 323-618.
2. Гофман А.Б. Семь лекций по истории социологии. Учебное пособие для вузов.-9-е изд. - М.: "Книжный дом "Университет", 2008 – С.21-183.
3. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології: від Античності до початку XX ст. - К.: Либідь, 1993. – С.38-56, 88-99, 148-242, 261-323.

4. Козер Л. Мастера социологической мысли. Идеи в историческом и социальном контексте. – М.: Норма, 2006. – С.3-134, 275-318, 441-513.
5. Филиппов А. Элементарная социология. Введение в историю дисциплины – М.: Рипол Классик, 2019. – С.11-207.
6. Шацкий Е. История социологической мысли. Том 1. / Пер. с польск. Барзова Е., Васильев А., Вертячих Н., Мурадян Г., Уразбекова А., Федорова В., Чехова О. - М.: Новое литературное обозрение, 2018 – С.31-49, 275-344, 366-474, 581-606.
7. Шацкий Е. История социологической мысли. Том 2 / Ежи Шацкий; пер. с польского; общ. редакция А. Васильева. — М.: Новое литературное обозрение, 2018 – С.475-543, 607-638, 72-137, 153-172.

Додаткова:

1. Бёрджес Э. Рост города: введение в исследовательский проект. [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: <https://iphras.ru/uplfile/reznik/soviet/bibl/1/Burges.pdf>
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: <http://litopys.org.ua/weber/wbr.htm>
3. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика /Пер з нім.– К.: Основи, 1998. – С.104-172, 338-354, 397-436.
4. Вирт Л. Урбанізм як образ життя // Вирт Л. Избранные работы по социологии. М.: ИНИОН РАН, 2005. С. 89-113.
5. Гоббс Т. Левіафан, або суть, будова і повноваження держави церковної та цивільної/ Пер. з англ. – К.: Дух і Літера, 2000. – С.150-197.
6. Гофман А.Б. Элитизм и расизм (критика философско-исторических воззрений А. де Гобино) //Расы и народы. Вып.7. М., 1977. С.128-142.
7. Дюркгейм Э. О разделении общественного труда /Пер. с фр. А.Б.Гофмана, примеч.В.В.Сапова.. – М.: Канон, 1996 – С.55-140, 361-382.
8. Дюркгейм Э. Социология. Ее предмет, метод, предназначение / Пер. с фр., составление, послесловие и примечания А.Б. Гофмана. – М.: Канон, 1995. – С.8-31, 37-47.
9. Дюркгам Е. Самогубство. Соціологічне дослідження –/Пер.з фр. – К.: Основи, 1998. – С.152-344.
10. Западно-европейская социология XIX века: Тексты /Под ред. В.И.Добренкова. – М.: Издание Международного Университета Бизнеса и Управления, 1996. – 352 с.
11. Зиммель Г. Избранные произведения в 2 т. – М.: Юрист, 1996.
12. Зиммель Г. Как возможно общество? // Социологический журнал. 1992. №2, С. 102 - 114.
13. Зиммель Г. Общение. Пример чистой, или формальной социологии. // Социологические исследования. 1984. №2, С. 170-176
14. Зиммель Г. Проблема социологии // Добренков В.И, Беленкова Л.П. Тексты по истории социологии XIX-XX вв. Хрестоматия. – М.: Наука, 1994. – С.217-259.
15. Зиммель Г. Социальная дифференциация: социологическое и психологическое исследование // Добренков В.И, Беленкова Л.П. Тексты по истории социологии XIX-XX вв. Хрестоматия. – М.: Наука, 1994. – С. 307- 324.
16. Зиммель Г. Філософія грошей. – К.: Промінь, 2010. – 504 с.
17. Знанецкий Ф. Исходные данные социологии //Американская социологическая мысль: тексты. Под ред. В.И. Добренкова. М., 1994.
18. Зомбарт В. Буржуа (этюды по истории духовного развития современного экономического человека) / Пер. с нем./ Ин-т социологии. М.: Наука, 1994.
19. Кули Ч. Х. Человеческая природа и социальный порядок. – М.: ДИК, 2000. – 309с.
20. Лебон Г. Психологія людських спільнот. Пер.з франц. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. - 228 с.
21. Маркс К. Вступ /3 економічних рукописів 1857-1858рр./Маркс К., Енгельс Ф. Твори, т.12.
22. Маркс К. До критики політичної економії /вид. 2-ге. – Харків: Державне видавництво України, 1926.
23. Маркс К. Злидненість філософії: Відповідь на «Філософію злиднів» Прудона / Пер. з фр. і нім. – Б.м.: Партвидав «Пролетар», 1932.
24. Маркс К., Енгельс Ф. Комуністичний маніфест. – Х.: Державне видавництво України, 1930.

25. Маркс К., Энгельс Ф. Критика Готської програми / Пер. з нім. – Б.м.: Партвидав «Пролетар», 1933.
26. Парето В. Компендиум по общей социологии. [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Hrestom/32.php
27. Парк Р.Э. Город как социальная лаборатория. [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: https://sociologica.hse.ru/data/2011/03/30/1211856691/2_3_1.pdf
28. Парк Р.Э. Избранные очерки. Сб. переводов/ РАН. ИНИОН. Центр социал. научн.-информ. исследований. Огд. Социологии и социал. психологии; Сост и пер. с англ. В.Н.Николаев. – М., 2011. – С. 66-79, 217-240.
29. Руссо Ж.Ж. Про суспільну угоду, або принципи політичного права. – К., 2001. – 349 с
30. Самнер У. Народные обычаи [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: <http://ecsocman.hse.ru/data/238/114/1217/RUBEV12x20-x200010-32.pdf>
31. Спенсер Г. Синтетическая философия: Пер.с англ. - К.: Ника-Центр, 1997 – 512 с.
32. Сорокин П.А. Система социологии. Т.1-2. – М.: Наука, 1993.
33. Сорокин П.А. Человек. Цивилизация. Общество/ Пер. с англ. – М.: Политиздат, 1992. – 543с.
34. Сорокин П.А. Социальная и культурная динамика: Исследование изменений в больших системах искусства, истины, этики, права и общественных отношений. – СПб.: ЗХГИ, 2000. – 1054 с.
35. Стоунквист Э.В. Маргинальный человек: Исследование личности и культурного конфликта (автореферат диссертации с примечаниями 1961 г.) // Личность. Культура. Общество. 2006. Том VIII, выпуск 1. – С. 9-36.
36. Теоретическая социология: Антология. В 2 ч. – М.: Книжный дом Университет, 2002. – Ч.1. – С.216-248, 314-349.
37. Тьоніс Ф. Спільнота та суспільство. Основні поняття чистої соціології. - Київ : Дух і літера, 2005. - 262 с.
38. Фрейд З Неудовлетворенность культурой// Тексты по истории социологии XIX-XX вв. Хрестоматия. – М.: Наука, 1994. [Электронный ресурс]. Режим доступа до ресурсу: <https://socioline.ru/pages/teksty-po-istorii-sotsiologii-xix-xx-vv-hrestomatiya>